

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ นิตินันท์ประภาส ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๕/๒๕๕๕

วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกระบวนการถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ^(๑) เพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ โดยชี้แจงข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

ประธานรัฐสภาได้รับหนังสือจากคณะบุคคล รวม ๓ คณะ^(๒) ขอให้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับกระบวนการถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญออกจากตำแหน่ง รวม ๔ ท่าน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจุมพล ณ สงขลา นายผัน จันทรปาน และนายศักดิ์ เตชะชาญ ว่า ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือไม่ โดยชี้แจงความเป็นมาของเรื่องนี้ว่า เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ กับคณะ ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ไปแสดงตนต่อประธานวุฒิสภา พร้อมกับแนบเอกสารหลักฐานตามแบบการแสดงตนของผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อ (แบบ ถ. ๑) ต่อมาวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ กับคณะ ได้ยื่นรายชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อขอให้ถอดถอนนายกระมล ทองธรรมชาติ นายจุมพล ณ สงขลา นายผัน จันทรปาน และนายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญออกจากตำแหน่ง ประธานวุฒิสภาได้ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาว่า คำร้องขอถูกต้องและครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็วตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๓

(๑) เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕

(๒) คณะบุคคล ๓ คณะดังกล่าว ได้แก่ (๑) นายสถิตย์ เล็งไธสง กับคณะ (๒) นายสามารถ แก้วมีชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ และ (๓) พลตรี ศรัชัย มนตรีวัต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ

ต่อมา ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้มีสมาชิกวุฒิสภาทักท้วงการดำเนินการตรวจสอบคำร้องขอ คุณสมบัติและเอกสารหลักฐานของประชาชนผู้เข้าชื่อร้องขอ โดยมีความเห็นแบ่งเป็น ๒ ฝ่าย ฝ่ายแรกเห็นว่า เมื่อประธานวุฒิสภาได้ดำเนินการตรวจสอบคำร้องขอ คุณสมบัติ และเอกสารหลักฐานของประชาชนผู้เข้าชื่อร้องขอแล้ว ถ้าปรากฏว่า ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ประธานวุฒิสภาต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวนโดยเร็ว เนื่องจากกระบวนการตรวจสอบคำร้องขอ คุณสมบัติและเอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานวุฒิสภา ฝ่ายที่สองเห็นว่า เมื่อพลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ กับคณะ ได้ยื่นคำร้องขอให้ถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คน ออกจากตำแหน่งพร้อมกับรับรองลายมือชื่อประชาชนผู้เข้าชื่อร้องขอว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ จริง ประธานวุฒิสภาควรส่งรายชื่อประชาชนผู้เข้าชื่อร้องขอดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบคุณสมบัติว่าเป็นผู้เสียสิทธิในการเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ซึ่งให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นเท็จตามคำร้องขอของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือไม่ และศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญที่จะตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าถูกต้องหรือไม่ ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๑๐ ของรัฐธรรมนูญ ส่วนที่ ๑ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๘ ยังได้บัญญัติรับรองการใช้อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ กล่าวคือ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยชี้ขาดประเด็นใดแล้ว ย่อมเป็นการยุติปัญหาดังกล่าวโดยเด็ดขาด และมีผลผูกพันทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องที่จะต้องยอมรับปฏิบัติตามต่อไป ดังนั้น การที่พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ กับคณะ ร้องขอให้ถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คน โดยกล่าวหาว่าพิจารณาวินิจฉัยไม่ถูกต้องตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติร้องขอนั้นแม้จะเป็นการร้องขอให้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คนในคำวินิจฉัยส่วนตน

มิใช่เป็นการร้องขอให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยอันเป็นยุติเด็ดขาดแล้วก็ตาม แต่ก็เป็นที่เห็นได้ว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต้องก้าวล่วงไปพิจารณาวินิจฉัยในคำวินิจฉัยส่วนตัว ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คนว่าชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งเป็นไปได้ว่าคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะทำหน้าที่พิจารณาคำร้องของพลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ กับคณะ ด้วยความไม่สุจริตเที่ยงธรรม เพราะคำวินิจฉัยของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คนขัดกับคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และในที่สุดคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติก็จะต้องมีความเห็นว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในคดีต่างๆ และคำวินิจฉัย ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คนไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญถูกตรวจสอบ คำวินิจฉัยอันเป็นที่ยุติเสร็จเด็ดขาดแล้ว ซึ่งน่าจะไม่น่าชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๘ ประกอบกับ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดเป็นผู้มีส่วน ได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องใดๆ ห้ามมิให้ผู้นั้นเข้าร่วมในการไต่สวนข้อเท็จจริง พิจารณา หรือวินิจฉัยเรื่องดังกล่าว กล่าวอีกนัยก็คือ สาเหตุความเป็นมาของข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นร้องขอ ในครั้งนี้มาจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นว่าเข้าข่ายตามบทบัญญัติ มาตรา ๒๕๕ แต่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คนพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติมาตรา ๒๕๕ ไม่อาจ นำมาใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองแล้วก่อนครบกำหนด ยื่นแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินครั้งแรก กรณีเข้ารับตำแหน่งได้ ซึ่งเป็นความเห็นที่ขัดแย้งกับ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนั้น การที่ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไต่สวนคำร้องขอให้ถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งสี่คนออกจากตำแหน่งว่า มีมูลตามข้อกล่าวหาของพลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ กับคณะ หรือไม่นั้น จึงเป็นการก้าวล่วงในเนื้อหาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญอันเป็นที่ยุติเด็ดขาดแล้ว ซึ่งคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติถือได้ว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ ประกอบกับคำร้อง ขอให้ถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คนของ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ กับคณะ มีประเด็นสำคัญว่า ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คนบางท่านเคยได้มีคำวินิจฉัยว่า กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ พ้นจากตำแหน่งแล้วสามารถนำบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ มาใช้บังคับได้ แต่ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คนมีความเห็นแตกต่างไปจากแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเดิมโดยเห็นว่า

มาตรา ๒๕๕ นำมาบังคับใช้ไม่ได้กับกรณีพ้นตำแหน่งโท ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งพ้นจากตำแหน่งไปก่อนครบกำหนดที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินครั้งแรก

ประธานรัฐสภาพิจารณาแล้ว เห็นว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญที่ต้องดำเนินการไต่สวนคำร้องขอถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คนออกจากตำแหน่งให้เป็นที่ยุติและเที่ยงธรรม ซึ่งหากกระบวนการถอดถอนออกจากตำแหน่งดังกล่าว คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงได้ยกคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญอันเป็นที่ยุติเสร็จเด็ดขาด และมีผลผูกพันคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมาดำเนินการไต่สวนตามคำร้องขอแล้ว อาจเป็นที่เคลือบแคลงสงสัยของสาธารณชนทั่วไปว่ากระบวนการไต่สวนดังกล่าวไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ จึงเป็นกรณีที่มีปัญหาหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ อันอาจส่งผลกระทบต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ประธานรัฐสภาเห็นว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ จึงอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

๑. การที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒๐/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๔ แล้ว เป็นเหตุให้บุคคลที่ไม่ยอมรับในคำวินิจฉัยนั้น เป็นผู้ริเริ่มและได้ไปแสดงตนต่อประธานวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และดำเนินการรวบรวมรายชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน ยื่นต่อประธานวุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๕ เพื่อร้องขอให้วุฒิสภามีมติถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่เป็นองค์คณะในการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยออกจากตำแหน่ง โดยกล่าวหาว่าตุลาการทั้งสี่คนกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม การดำเนินการของผู้ริเริ่มและการเข้าชื่อร้องขอของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

๒. กรณีตาม ๑. เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอและรายชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อร้องขอดังกล่าวแล้ว มิได้ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติว่า ประชาชนที่เข้าชื่อร้องขอเป็นผู้เสียสิทธิเข้าชื่อร้องขอ เพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เป็นการกระทำที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

๓. การที่ประชาชนจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนเข้าชื่อร้องขอให้ดำเนินการถอดถอน นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจุมพล ณ สงขลา นายผัน จันทรปาน และนายศักดิ์ เตชาชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญออกจากตำแหน่ง มีสาเหตุมาจากการที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า นายอนันต์

ศวัสตนานนท์ นายซัชชัย สุเมธโชติเมธา นายมะฮูเซน มะสุยี นายโกศล ศรีสังข์ นายจิรายุ จรัสเสถียร พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ นายสุเมธ อุพลเถียร นายประยุทธ์ มหากิจศิริ มีความผิดตามมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญ และวินิจฉัยว่า พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ไม่มีความผิดตามมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นองค์กรที่เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย จึงถือได้ว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น เมื่อมีการเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเช่นนี้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะดำเนินการไต่สวนตามคำร้องดังกล่าวได้หรือไม่

๔. การดำเนินการเพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๐๓ อันมีสาเหตุมาจากการทำหน้าที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในการพิจารณาวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญ เป็นการแทรกแซงการใช้อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญอันเป็นการขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ และมาตรา ๒๖๘ หรือไม่ และการดำเนินการขอให้วุฒิสภามีมติถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสี่คนดังกล่าวโดยไม่มีข้อเท็จจริงอันประกอบว่าร่ำรวยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๓ ถึงมาตรา ๓๐๗ หรือไม่

พิจารณาแล้ว ในเบื้องต้นจะวินิจฉัยว่า เรื่องที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาดังกล่าวข้างต้น อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย”

จะเห็นได้ว่า ข้อความในบทบัญญัติดังกล่าวที่ว่า “มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ” เป็นข้อความที่มีความหมายไม่แน่ชัด ดังนั้น เพื่อให้ได้ความแน่ชัด จึงต้องพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของบทบัญญัตินี้ดังกล่าว

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาร่างรัฐธรรมนูญที่จัดตั้งขึ้นภายใต้หมวด ๑๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ ทำให้ได้ทราบว่า แต่เดิมมาตรา ๒๖๖

ของร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่คณะทำงานยกร่างขึ้น และคณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ เห็นชอบด้วย มีข้อความดังนี้

“ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญว่าซ้ำซ้อนกัน ให้องค์กรนั้น หรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย”^(๒)

ต่อมา ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญของสภาร่างรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๐ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาร่างมาตรา ๒๖๖ และเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้รายงานที่ประชุมว่า “มาตรานี้เป็นเรื่องขององค์กรในรัฐธรรมนูญ เช่น ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่มีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนกัน ไม่เกี่ยวกับกระทรวงหรือกรม และไม่เกี่ยวกับองค์กรหนึ่งเกิดความขัดแย้งกับอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญเพราะถ้าศาลรัฐธรรมนูญใช้อำนาจเกินกว่าที่มีก็ต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อจำกัดอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ” คณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีมติให้ตัดคำว่า “ซ้ำซ้อนกัน” ออก เพราะนอกจากปัญหาอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ อาจจะซ้ำซ้อนกันแล้ว ยังอาจมีปัญหว่าองค์กรต่างๆ เกียงว่าไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของตนด้วย^(๓)

ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฯ ในวาระที่ ๒ ของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๖๖ ของคณะกรรมการฯ โดยไม่มีการแก้ไข^(๔)

ตามที่กล่าวมาข้างต้น ย่อมเห็นได้ว่า ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนั้น ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญหมายถึง ปัญหาอันเกิดจากการที่อำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญซ้ำซ้อนกัน หรือที่เกิดจากการที่องค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรใด องค์กรหนึ่งปฏิเสธการมีอำนาจหน้าที่นั้นๆ

เมื่อได้ทราบเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ แล้ว จะได้วินิจฉัยว่า การเสนอเรื่องของผู้ร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าวข้างต้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยทั้ง ๔ ข้อดังกล่าวข้างต้น มิใช่ปัญหาที่เกิดจากการที่อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาและคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซ้ำซ้อนกัน หรือที่เกิดจากการที่วุฒิสภาหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

(๒) (๓) และ (๔) ร.ศ. มন্ত্রী รูปสุวรรณ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ กรุงเทพฯ ฯ สำนักพิมพ์วิญญูชน ๒๕๔๒ หน้า ๔๑๕

การทุจริตแห่งชาติปฏิเสธการมีอำนาจหน้าที่นั้น อันจะถือได้ว่า เป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญ มาตรา ๒๖๖ ดังนั้น เรื่องที่เสนอให้ศาลรัฐธรรมนุญพิจารณาวินิจฉัยตามคำร้อง จึงไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนุญ มาตรา ๒๖๖ และไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนุญ

ฉะนั้น จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

ศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ นิตินันท์ประกาศ
ประธานศาลรัฐธรรมนุญ